

การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา อำเภอนิคมพัฒนา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1
ADMINISTRATIVE OF STUDENT CARE AND SUPPORT SYSTEM OF SCHOOL
ADMINISTRATOR IN NIKHOM PATTANA DISTRICT UNDER RAYONG PRIMARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1

วันทนีย์ วงศาธิลชัย

Wanthanee Wongsasinchai

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Educational Administration, Bangkokthonburi University

E-mail: 6533100233@bkkthon.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา อำเภอนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 และ 2) เปรียบเทียบการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา อำเภอนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ กลุ่มตัวอย่าง โดยเปิดตารางของเครจซี่และมอร์แกน เป็นจำนวน 148 คน โดยการสุ่มแบบชั้นภูมิ วิธีการดำเนินการวิจัยมี 4 ขั้นตอน ได้แก่ (1) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (2) สร้างแบบสอบถามลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (3) เก็บรวบรวมข้อมูล และ (4) การวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที และค่าเอฟ

ผลการวิจัยพบว่า (1) การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา อำเภอนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และ (2) การเปรียบเทียบการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา อำเภอนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การบริหาร, ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน, สถานศึกษา, อำเภอนิคมพัฒนา, สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1

Abstract

The objectives of this research were:(1) to study administrative of student care and support system of school administrator in Nikhom Pattana district under Rayong Primary Educational Service Area Office 1; and (2) to compare administrative of student care and support system of school administrator in Nikhom Pattana district under Rayong Primary Educational Service Area Office 1,classified by educational level and work experience.

This research was survey research. The sample was 148 person by Krejcie and Morgan's table.The research method consisted of 4 steps: (1) study research papers, concepts; (2) creating

instrument used for data collection were a 5-point rating scale questionnaire; (3) collecting data; and (4) analyzing data. Statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test and F-test.

The research findings were revealed that: (1) to study administrative of student care and support system of school administrator in Nikhom Pattana district under Rayong Primary Educational Service Area Office 1, overall was at high level; and (2) to compare administrative of student care and support system of school administrator in Nikhom Pattana district under Rayong Primary Educational Service Area Office 1, classified by educational level and work experience, overall were not different.

Keywords: Administrative, Student Care and Support System, School Administrator, Nikhom Pattana, District, Rayong Primary Educational Service Area Office 1

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานสอดคล้องและตอบสนองเจตนารมณ์แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่ว่าความมุ่งหมายและหลักการจัดการศึกษาต้องเป็นไป เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญาความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรม และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ในหมวดที่ 1 มาตรา 6 และในหมวดที่ 4 มาตรา 22 แนวทางการจัดการศึกษายังได้ให้ความสำคัญแก่ผู้เรียนทุกคนโดยยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุดกระบวนการจัดการศึกษาต้อง ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติ และเต็มศักยภาพและการจัดการศึกษาต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม (Sustainable Development Goals : SDGs 2030, 2015) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานตระหนักความสำคัญของการยกระดับ คุณภาพการศึกษาโดยมีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รวมทั้งสถานศึกษาทุกระดับและทุกประเภทมี ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีความเข้มแข็ง จึงได้กำหนดยุทธศาสตร์มาตรการและจุดเน้นใน การพัฒนาคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ทั้งยังได้สนับสนุนส่งเสริมให้ สถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จัดกิจกรรมต่าง ๆ อาทิ การเยี่ยมบ้านนักเรียน การจัด ประชุมผู้ปกครองนักเรียน การเสริมสร้างทักษะชีวิต การพัฒนาวินัยเชิงบวก รวมทั้งการจัดกิจกรรม การเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโดยมุ่งที่จะพัฒนานักเรียนในทุกระดับให้สมรรถนะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามเจตนารมณ์และความมุ่งหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สอดคล้องกับมาตรา 6 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไข เพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 (Sustainable Development Goals : SDGs 2030, 2015)

โรงเรียนนิคมสร้างตนเองจังหวัดระยอง 3 เปิดสอนนักเรียนในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2 ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นโรงเรียนขยายโอกาสขนาดใหญ่ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT) พบว่า ชุมชนโดยรอบมีความเสี่ยงในเรื่องของยาเสพติด การบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ขาดการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงจากผู้ปกครอง ชุมชน และนักเรียน ในด้านการให้ข้อมูลและความร่วมมือในการป้องกันปัญหา ในปีการศึกษา 2561 นักเรียนมีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ต่ำ (Self Assessment Report : SAR) ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1) เป็นอันดับที่ 31 หรืออันดับสุดท้ายของกลุ่มโรงเรียนการศึกษาภาคบังคับ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1

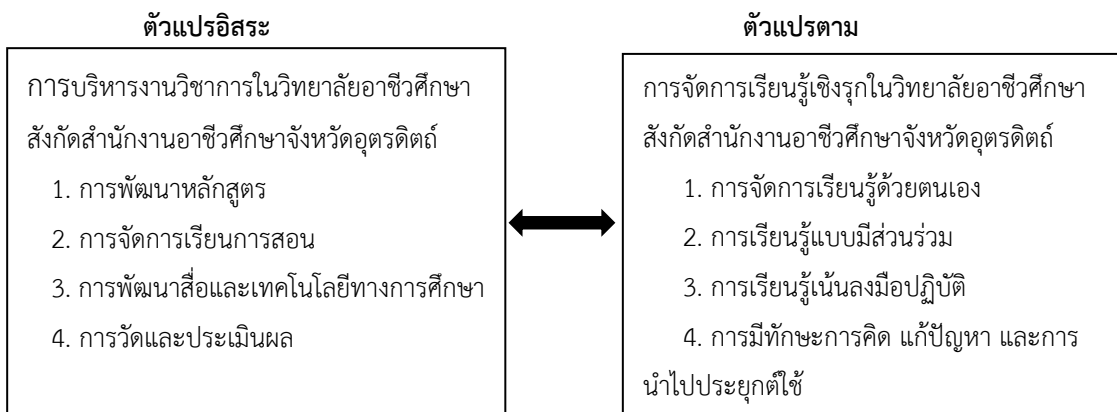
จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของสถานศึกษา อำเภอนิคมน้ำอ้นพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1

วัตถุประสงค์การวิจัย

ผู้วิจัยกำหนดวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา อำเภอนิคมน้ำอ้นพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา อำเภอนิคมน้ำอ้นพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 จำแนกระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

กรอบแนวคิดการวิจัย



ภาพที่ 1. กรอบแนวคิดการวิจัย

วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ตามแนวคิดของนักวิชาการแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประกอบด้วย นักวิชาการด้านการศึกษา

กรมสุขภาพจิต สำนักพัฒนาสุขภาพจิต (2546), ขวัญเนตร มูลทองจาด และนุชนรา รัตนศิริระประภา (2560), จิตภา มาประดิษฐ์ (2560), เนตรนภา คำหนองหว่า (2560), ดุชาสิทธิ์ แดงงาม (2560), เฉลิมพงษ์ สุขสมพนารักษ์ (2561), ธิดา พงษ์สวัสดิ์ (2561), ธิดินัดดา สิงห์แก้ว (2562), Jacson (2003), Watson-Davis (2011), Bonnie M. Belanger (2012), Douglas (2016), Jared โดยใช้เกณฑ์ในการวิเคราะห์ข้อมูลมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ขององค์ประกอบ คือ ได้แก่ 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน 3) ด้านการพัฒนาและส่งเสริมนักเรียน 4) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา 5) ด้านการส่งต่อนักเรียน

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัย การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา อำเภอนิคมน้ำอ้นพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ซึ่งมีแนวทางในการดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยคือ ครูในสถานศึกษา อำเภอนิคมน้ำอ้นพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ปีการศึกษา 2566 จากจำนวน 9 โรงเรียน จำนวน 234 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยคือ ครูในสถานศึกษา อำเภอนิคมน้ำจืด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยอง เขต 1 ปีการศึกษา 2566 โดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan,) จำนวน 148 คน เป็นการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิและเปรียบเทียบสัดส่วนของครูในแต่ละโรงเรียน

2. เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเลือกตอบ (Check List) จำแนกตาม ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ตอนที่ 2 การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา อำเภอนิคมน้ำจืด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามมาตรวัดของลิเคอร์ท (Likert)

3. การสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสารแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
2. ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือที่เป็นแบบสอบถามที่มีมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับและสร้างแบบสอบถามตรงกับองค์ประกอบการวิจัย
3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ
4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) ของเนื้อหาแต่ละข้อคำถาม และหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence: IOC) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องทุกข้ออยู่ระหว่าง 0.67-1.00
5. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามที่ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะแล้วนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (try - out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) 0.97
6. นำแบบสอบถามตรวจสอบความสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม มีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1. นำหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ถึงผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยองเขต 1 เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. นำหนังสือพร้อมแบบสอบถามส่งถึงผู้อำนวยการโรงเรียนทั้ง 9 โรงเรียนเพื่อขอเก็บข้อมูลโดยผู้วิจัยด้วยตนเอง
3. รวบรวมแบบสอบถามตามกลับมาตรตรวจสอบความสมบูรณ์ และนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ โดยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมดมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ แล้วนำไปประมวลผลด้วยวิธีทางสถิติ ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้การแจกแจงความถี่ค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 วิเคราะห์การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา อำเภอนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระยอง เขต 1 โดยหาค่าเฉลี่ย \bar{X} และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ทาค่า (t-test) และ (F-test)

2. เปรียบเทียบมุมมองของครูที่มีต่อการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา อำเภอนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระยอง เขต 1 จากการประเมิน จำแนกตามระดับการศึกษาโดยวิธีทดสอบค่าที (Independent t-test) และจำแนกตามประสบการณ์ ในการทำงานโดยหาค่าเอฟ (Independent F-test)

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1) ร้อยละ (Percentage) 2) ค่าเฉลี่ย (Mean) 3) ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) 4) การทดสอบค่าที (t-test) 5) การทดสอบค่าที (f-test)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอผลการวิเคราะห์ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา อำเภอนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระยอง เขต 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา อำเภอนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระยอง เขต 1 รายงานโดยภาพรวม

| ด้าน | ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา | \bar{X} | S.D. | ระดับ |
|------|--|-----------|------|-------|
| 1 | ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล | 4.43 | 0.53 | มาก |
| 2 | ด้านการคัดกรองนักเรียน | 4.36 | 0.51 | มาก |
| 3 | ด้านการพัฒนาและส่งเสริมนักเรียน | 3.93 | 0.55 | มาก |
| 4 | ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา | 4.40 | 0.45 | มาก |
| 5 | ด้านการส่งต่อนักเรียน | 4.42 | 0.57 | มาก |
| | รวมเฉลี่ย | 4.31 | 0.42 | มาก |

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา อำเภอนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระยอง เขต 1

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา อำเภอ นิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระยอง เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา

| ด้าน | การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา | จำแนกตามระดับการศึกษา | | | | t | p |
|------|---|-----------------------|------|------------------|------|------|------|
| | | ปริญญาตรี | | สูงกว่าปริญญาตรี | | | |
| | | \bar{X} | S.D. | \bar{X} | S.D. | | |
| 1 | ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล | 4.52 | 0.47 | 4.48 | 0.71 | 0.55 | 0.58 |
| 2 | ด้านการคัดกรองนักเรียน | 4.40 | 0.63 | 4.21 | 0.61 | 2.17 | 0.03 |
| 3 | ด้านการพัฒนาและส่งเสริมนักเรียน | 4.44 | 0.50 | 4.44 | 0.71 | 0.05 | 0.96 |
| 4 | ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา | 4.29 | 0.61 | 4.25 | 0.71 | 0.41 | 0.68 |
| 5 | ด้านการส่งต่อนักเรียน | 4.28 | 0.54 | 4.39 | 0.68 | 1.33 | 0.18 |
| | รวม | 4.39 | 0.50 | 4.35 | 0.65 | 0.44 | 0.66 |

จากตารางที่ 2 พบว่า การเปรียบเทียบการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา อำเภอนิคมนพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา ไม่แตกต่าง

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา อำเภอนิคมนพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

| ด้าน | การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา | จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน | | | | | | F | p |
|------|---|-----------------------------------|------|-------------------|------|---------------------|------|------|------|
| | | น้อยกว่า 5 ปี | | ตั้งแต่ 6 - 10 ปี | | ตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป | | | |
| | | \bar{X} | S.D. | \bar{X} | S.D. | \bar{X} | S.D. | | |
| 1 | ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล | 4.39 | 0.58 | 4.49 | 0.44 | 4.41 | 0.66 | 0.65 | 0.54 |
| 2 | ด้านการคัดกรองนักเรียน | 4.42 | 0.59 | 4.44 | 0.42 | 4.40 | 0.54 | 0.13 | 0.87 |
| 3 | ด้านการพัฒนาและส่งเสริมนักเรียน | 3.91 | 0.50 | 3.98 | 0.50 | 3.92 | 0.66 | 0.34 | 0.70 |
| 4 | ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา | 4.31 | 0.56 | 4.40 | 0.41 | 4.39 | 0.53 | 0.75 | 0.47 |
| 5 | ด้านการส่งต่อนักเรียน | 4.35 | 0.52 | 4.43 | 0.42 | 4.44 | 0.39 | 1.08 | 0.34 |
| | | 4.28 | 0.45 | 4.35 | 0.32 | 4.31 | 0.45 | 0.60 | 0.54 |

จากตารางที่ 3 พบว่า การเปรียบเทียบการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา อำเภอนิคมนพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า ไม่แตกต่าง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ดังนี้

การศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา อำเภอนิคมนพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 สรุปได้ดังนี้

1.การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา อำเภอนิคมนพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา อำเภอนิคมนพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา ไม่แตกต่าง

3. การเปรียบเทียบการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา อำเภอนิคมนพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า ไม่แตกต่าง

อภิปรายผล

การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา อำเภอนิคมนพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากการทำความรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีการพัฒนาและส่งเสริมนักเรียน เน้นการป้องกันและแก้ไขปัญหา และการคัดกรองนักเรียน เพื่อการส่งต่อนักเรียน สอดคล้องกับ ขวัญเนตร มูลทองจาด และนุชนรา รัตนศิริระประภา (2560) ศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดอุดมรังสี พบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดอุดมรังสี โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา อำเภอนิคมน้ำอ้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยรวม อยู่ในระดับมาก เป็นเพราะผู้บริหารดำเนินการให้มีการส่งเสริมสนับสนุนและให้ความสำคัญในการดำเนินงานจัดทำข้อมูลเป็นรายบุคคลและดำเนินการให้มีการปรับปรุงข้อมูลนักเรียนรายบุคคลให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ และดำเนินการให้มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการจัดทำข้อมูลเป็นรายบุคคล ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับดำเนินการการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล อาทิเช่น โครงการเยี่ยมบ้านนักเรียน เพื่อขอความร่วมมือจากผู้ปกครองนักเรียนในการให้ข้อมูลกับโรงเรียน ซึ่งเป็นวิธีหนึ่งที่จะช่วยให้ครูที่ปรึกษาได้รู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล สอดคล้องกับสุธิดา พงษ์สวัสดิ์ (2561) ศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี พบว่าการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลอยู่ในระดับมาก

การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา อำเภอนิคมน้ำอ้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ด้านการคัดกรองนักเรียน โดยรวม อยู่ในระดับมาก ผู้บริหารดำเนินการให้มีการนำผลการคัดกรองนักเรียนไปใช้ในการช่วยเหลือนักเรียน และให้มีระบบการคัดกรองนักเรียนตามเกณฑ์การคัดกรอง และมีการใช้แบบประเมิน (SDQ) ในการคัดกรองนักเรียนเพราะการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนการคัดกรองนักเรียนเป็นกระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล สอดคล้องกับความหมายที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ (2556) ได้กำหนดไว้ว่าการคัดกรองนักเรียนเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยมีรายละเอียดแนวทางการวิเคราะห์ข้อมูลนั้นให้อยู่ในดุลยพินิจของครูที่ปรึกษาและยึดถือเกณฑ์การคัดกรองนักเรียนของโรงเรียนเป็นหลักด้วย แต่โรงเรียนจึงควรมีการประชุมครูเพื่อพิจารณาเกณฑ์การจัดกลุ่มนักเรียนร่วมกันเพื่อให้มีมาตรฐานหรือแนวทางการคัดกรองนักเรียนที่เหมือนกันเป็นที่ยอมรับของครูในโรงเรียน

การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา อำเภอนิคมน้ำอ้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ด้านการส่งเสริมและพัฒนาเด็กนักเรียน โดยรวม อยู่ในระดับมาก ผู้บริหารดำเนินการให้มีการประชุมผู้ปกครองนักเรียนทุกภาคเรียน และให้มีการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เช่น ลูกเสือ เนตรนารี ผู้บำเพ็ญประโยชน์ มีการพัฒนานักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพตามศักยภาพ และให้ความสำคัญกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนของครูที่ปรึกษาอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับ ธนิตา ศุภรสุนทร (2562) การศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) พบว่าการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา อำเภอนิคมน้ำอ้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ด้านการป้องกันและการแก้ไขปัญหา โดยรวม อยู่ในระดับมาก ผู้บริหารดำเนินการให้มีการติดตามดูแลช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยงอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง มีการพัฒนาทักษะในการให้คำปรึกษาของครูที่ปรึกษา และมีการประสานงานกับฝ่ายต่างๆที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหาให้กับนักเรียนการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารมีส่วนร่วมในการสนับสนุนกระบวนการป้องกันและการแก้ปัญหานักเรียน โดยให้ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษาจำเป็นต้องดำเนินการ เช่น การให้การปรึกษาเบื้องต้น เป็นการให้การช่วยเหลือเพื่อผ่อนคลายปัญหาให้ลดน้อยลง ทั้งด้านความรู้สึกรู้สึก ความคิด และการปฏิบัติตนของนักเรียนโดยมุ่งหวังให้นักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดีงามหรือพึงประสงค์ และการจัดกิจกรรมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา ได้แก่การใช้กิจกรรมเสริมหลักสูตร การใช้กิจกรรมชมเชยเสริม การใช้กิจกรรมในห้องเรียน การใช้กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน และการใช้กิจกรรมการสื่อสารกับผู้ปกครอง สอดคล้องกับ Gunderson (2017) ศึกษาการใช้การประชุมสร้างสรรคในโรงเรียน ซึ่งมีชื่อเรียกเฉพาะว่าการประชุมกลุ่มครอบครัวในการศึกษาแก้ปัญหาเด็กนักเรียนหนีเรียน โดยให้ผู้ปกครองที่มีลูกหลานหนีเรียนได้เข้าร่วม

ประชุม ปรึกษาหารือวิธีการแก้ไขปัญหาดังกล่าว เสนอแนวคิดที่เป็นประโยชน์อันจะนำไปสู่ข้อสรุป เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติของทางโรงเรียนต่อไป

การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา อำเภอนิคมน้ำจืด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ด้านการส่งต่อนักเรียน โดยรวม อยู่ในระดับมาก ผู้บริหารดำเนินการให้มีการช่วยเหลือเรียนที่มีปัญหาและเมื่อเกิดความยากในการช่วยเหลือนักเรียนโดยจะมีการส่งต่อไปยังหน่วยงานภายนอกที่เชี่ยวชาญ และให้ครูที่ปรึกษามีความสม่ำเสมอในการติดตามผลการช่วยเหลือนักเรียนมีการชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจถึงความจำเป็นในการส่งต่อโดยใช้คำพูดที่สร้างสรรค์ของครูจะเห็นได้ว่าการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารเป็นปัจจัยหลักที่ทำให้การสนับสนุนกระบวนการส่งต่อนักเรียน สอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2559) กำหนดไว้ว่า การส่งต่อนักเรียนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กนักเรียน แบ่งเป็น 2 แบบ คือ การส่งต่อภายใน โดยครูที่ปรึกษาส่งต่อนักเรียนไปยังครูที่สามารถให้การช่วยเหลือนักเรียนได้ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะปัญหา เช่น ครูแนะแนว ครูพยาบาล ครูประจำวิชาหรือฝ่ายปกครอง และการส่งต่อภายนอก ครูแนะแนวหรือฝ่ายปกครองเป็นผู้ดำเนินการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอก ครูที่เป็นผู้รับเรื่องต้องมีการช่วยเหลืออย่างเป็นระบบและประสานการทำงานกับผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อการช่วยเหลือที่มีประสิทธิภาพและติดตามผลการช่วยเหลือนักเรียนอย่าง

ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา อำเภอนิคมน้ำจืด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา ไม่แตกต่างกันซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูทุกคนมีความเชื่อมั่นในการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาและอาจเป็นเพราะนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการที่ได้กำหนดให้สถานศึกษาดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีส่วนร่วมทุกภาคส่วนและทุกคนปฏิบัติงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ ทำให้มีความเห็นต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ ขวัญเนตร มูลทองจาด และนุชนรา รัตนศิริประภา (2560) ได้ดำเนินการศึกษา เรื่อง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดอุดมรังสี พบว่าการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดอุดมรังสี โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก

ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา อำเภอนิคมน้ำจืด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า ไม่แตกต่างกันซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูในสถานศึกษา อำเภอนิคมน้ำจืด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 มีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเหมือน ๆ กัน ให้ความสำคัญกับการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตลอดจนมีการประสานงานที่ดีและระหว่างครูกับนักเรียน ครูกับผู้ปกครอง เพื่อจะได้ดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีความสุขและสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร จึงทำให้มีความเห็นต่อการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา อำเภอนิคมน้ำจืด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ จิตภา มาประดิษฐ์ (2560) ศึกษาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการเขต 1 ผลการศึกษาพบว่า การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

- 1.1 ผู้บริหารควรดำเนินการให้มีการจัดระบบข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียนในด้านต่าง ๆ
- 1.2 ผู้บริหารดำเนินการให้มีการติดตามผล การส่งเสริมและพัฒนาเด็กนักเรียน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา อำเภอนิคมน้ำจืด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 เพื่อยกผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนให้มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ขั้นพื้นฐาน (O-NET) ที่สูงขึ้น

2.2 ควรมีการศึกษาพฤติกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา อำเภอนิคมน้ำจืด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1

เอกสารอ้างอิง

กรมสุขภาพจิต สำนักพัฒนาสุขภาพจิต. (2546). คู่มือการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก: กรุงเทพฯ.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนหลักการ แนวคิด และทิศทางการดำเนินงาน. สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา : กรุงเทพฯ :

กิตติมา ปรีดีดีล. (2542). การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. อักษรการพิมพ์. พิมพ์ครั้งที่ 2: กรุงเทพมหานคร.

ขวัญเนตร มูลทองจาด และนุชนรา รัตนศิริประภา. (2560). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดอุดมรังสี. ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

Donita Loise Johnsoft .(2017). “ Significant Factors Influencing an Effective School Counseling Program”, Philosophy dissertation of Walden University. [Online]. Available 30 September 2023 from <http://www.lip.umi.com>

Douglas Cheney. (2017). Transition of Secondary Student with Emotional or Behavioral Disorders. Accessed August27, 2017. From <http://digitallibrary.usc.edu>.